

SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI

**SCIENTIFIC AREAS AND SCIENTIFIC DISCIPLINES
IN THE BULGARIAN LEGISLATION**

**НАУЧНИ ОБЛАСТИ И НАУЧНИ СПЕЦИАЛНОСТИ
В НОРМАТИВНАТА БАЗА НА БЪЛГАРИЯ**

РАЗГЛЕЖДАЙТЕ ЗНАНИЕТО КАТО ВИД СЕМАНТИЧНО ДЪРВО — УВЕРЕТЕ СЕ, ЧЕ РАЗБИРАТЕ ФУНДАМЕНТАЛНИТЕ ПРИНЦИПИ, ЗАПОЧНЕТЕ ОТ КОРЕНИТЕ И СТЬБЛОТО, И СЛЕД ТОВА ВЛЕЗТЕ В ДЕТАЙЛА/ЛИСТАТА. В ПРОТИВЕН СЛУЧАЙ ЛИСТАТА НЯМА ЗА КАКВО ДА СЕ ЗАХВАНАТ.

Илън Мъск, 2015

ONE BIT OF ADVICE: IT IS IMPORTANT TO VIEW KNOWLEDGE AS SORT OF A SEMANTIC TREE — MAKE SURE YOU UNDERSTAND THE FUNDAMENTAL PRINCIPLES, IE THE TRUNK AND BIG BRANCHES, BEFORE YOU GET INTO THE LEAVES/DETAILS OR THERE IS NOTHING FOR THEM TO HANG ON TO.

Elon Musk, 2015

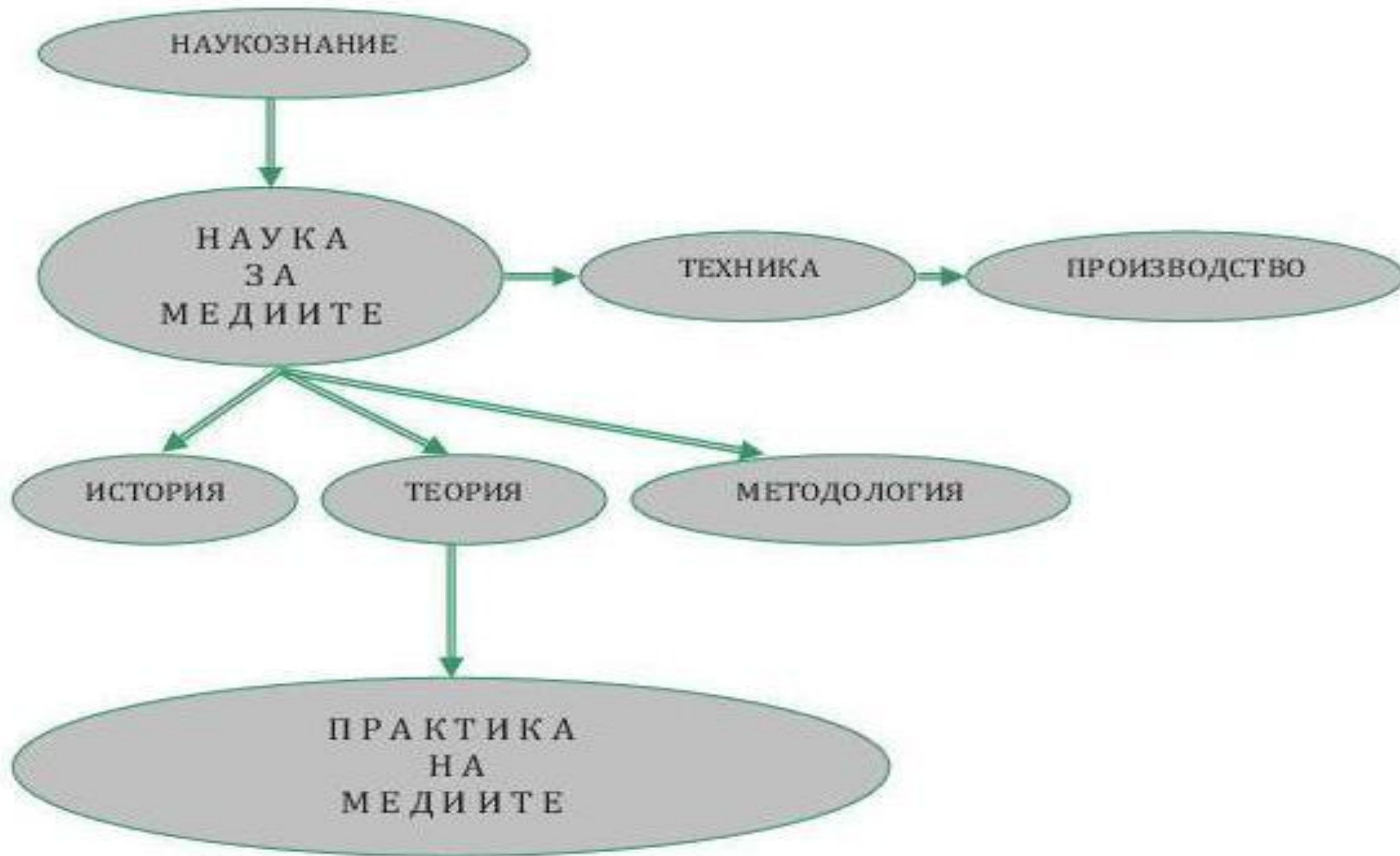
Source: ElonMuskOfficial, 05.01.2015. Available from:
https://www.reddit.com/r/IAmA/comments/2rgsan/i_am_elon_musk_ceocto_of_a_rocket_company_ama/cnfre0a

Наука

Фиг. 1. Структура на науката

Наука за медиите

4 ОСНОВНИ ОБЛАСТИ НА НАУКАТА

Съгласно Закона за висшето образование (1995, чл. 17, ал. 2, т. 1):

1. Хуманитарни
2. Природни
3. Обществени
4. Технически

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 1999 г., в сила от 02.07.1999 г., доп. - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) Висшите училища са университети, изследователски университети, специализирани висши училища и самостоятелни колежи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 1999 г., в сила от 02.07.1999 г.) Университетът е висше училище, което:

1. (изм. - ДВ, бр. 48 от 2004 г.) обучава по широк кръг специалности от професионални направления в поне три от четирите основни области на науката - хуманитарни, природни, обществени и технически;

10 НАУЧНИ ОБЛАСТИ ЗА ДЪРЖАВНО ФИНАНСИРАНЕ

Съгласно ПРАВИЛНИК НА ФОНД "НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ", изд. МОН (ДВ, бр.41, 31.05.2016 г., чл. 6, ал. 2)

Чл. 6. (1) Фондът поддържа и ежегодно обновява следните бази данни:

1. "Учени, участващи в дейността на Фонд "Научни изследвания" - по научни области;
2. "Оценители на проекти" - български и чуждестранни независими експерти за оценка на проекти по научни области за конкурсите на Фонда;
3. "Проекти" - текущи и приключили проекти, финансирани от Фонда по видове конкурси и по научни области или тематични приоритети.

(2) **Научните области** по ал. 1 са, както следва:

1. биологически науки;
2. математически науки и информатика;
3. медицински науки;
4. науки за земята;
5. обществени науки;
6. селскостопански науки;
7. технически науки;
8. физически науки;
9. химически науки;
10. хуманитарни науки.

(3) Създаването и обновяването на базите данни се осъществяват по реда, определен в този правилник, и по вътрешни правила, приети от изпълнителния съвет.

(4) Базите данни по ал. 1, т. 1 и 3 са публично достъпни чрез [интернет страницата](#) на Фонда на български и английски език.

Резултати по научни области:

H21: Биологически науки

H22: Математически науки и информатика – резултати

H23: Медицински науки

H24: Науки за земята

H25: Обществени науки

H26: Селскостопански науки – резултати

H27: Технически науки

H28: Физически науки

H29: Химически науки – резултати

H30: Хуманитарни науки

« Резултати от Конкурс за финансиране на
фундаментални научни изследвания на млади учени
и постдокторанти – 2018 г.

7 ОБЗОРНИ ГРУПИ С 49 НАУЧНИ СПЕЦИАЛНОСТИ

Научни специалности от Приложение 1	Научни специалности от Приложение 2	Научни специалности от Приложение 3	Научни специалности от Приложение 4	Научни специалности от Приложение 5	Научни специалности от Приложение 6	Научни специалности от Приложение 7
1. Педагогика 2. Икономика, организация и управление	1. Философия 2. История 3. Филология 4. Право 5. Психология 6. Култура и изкуство 7. Научна информация 8. Социология и политически науки	1. Математика 2. Механика 3. Физика 4. Геофизика, астрономия и астрофизика 5. Химия 6. Биология 7. Геология 8. География 9. Машиностроене и машинознание 10. Авиационна и космична техника 11. Корабостроене 12. Електротехника 13. Метрология и уредостроене 14. Енергетика 15. Комуникационна техника 16. Добив и първична преработка на полезни изкопаеми 17. Металургия 18. Химична технология 19. Технологии на продоволствените продукти 20. Технология на продукти за широко потребление 21. Технологии в горското стопанство, целулозно-хартиената и дървообработващата промишленост 22. Транспорт 23. Строителство 24. Геодезия 25. Архитектура и градоустройство 26. Механизация и електрификация на селското стопанство 27. Други технически науки 28. Електроника и електронна техника 29. Автоматика, изчислителна техника и системи за управление 30. Екология и опазване на околната среда 31. Горско стопанство	1. Агрономия 2. Животновъдство 3. Ветеринарна медицина	1. Култура и изкуство	1. Медицина 2. Фармация 3. Стоматология	1. Военни науки

9 НАУЧНИ ОБЛАСТИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА ОТ МОН

Съгласно ПРАВИЛНИК ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ (Приложение №2 към чл. 16, ал.2)

Научни области	Научни направления
1. Педагогически науки	1.1. Теория и управление на образованието 1.2. Педагогика 1.3. Педагогика на обучението по...
2. Хуманитарни науки	2.1. Филология 2.2. История и археология 2.3. Философия 2.4. Религия и теология
3. Социални, стопански и правни науки	3.1. Социология, антропология и науки за културата 3.2. Психология 3.3. Политически науки 3.4. Социални дейности
	3.5. Обществени комуникации и информационни науки

Научни области	Научни направления
	3.6. Право 3.7. Администрация и управление 3.8. Икономика 3.9. Туризм
4. Природни науки, математика и информатика	4.1. Физически науки 4.2. Химически науки 4.3. Биологически науки 4.4. Науки за земята 4.5. Математика 4.6. Информатика и компютърни науки
5. Технически науки	5.1. Машинно инженерство 5.2. Електротехника, електроника и автоматика 5.3. Комуникационна и компютърна техника 5.4. Енергетика 5.5. Транспорт, корабоплаване и авиация 5.6. Материали и материалознание

Научни области	Научни направления
	<p>5.7. Архитектура, строителство и геодезия</p> <p>5.8. Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми</p> <p>5.9. Металургия</p> <p>5.10. Химични технологии</p> <p>5.11. Биотехнологии</p> <p>5.12. Хранителни технологии</p> <p>5.13. Общо инженерство</p>
6. Аграрни науки и ветеринарна медицина	<p>6.1. Растениевъдство</p> <p>6.2. Растителна защита</p> <p>6.3. Животновъдство</p> <p>6.4. Ветеринарна медицина</p> <p>6.5. Горско стопанство</p>
7. Здравеопазване и спорт	<p>7.1. Медицина</p> <p>7.2. Стоматология</p> <p>7.3. Фармация</p> <p>7.4. Обществено здраве</p>

Научни области	Научни направления
	7.5. Здравни грижи 7.6. Спорт
8. Изкуства	8.1. Теория на изкуствата 8.2. Изобразително изкуство 8.3. Музикално и танцово изкуство 8.4. Театрално и филмово изкуство
9. Сигурност и отбрана	9.1. Национална сигурност 9.2. Военно дело

Забележка. Научните области и научните направления съответстват на областите на висше образование и професионалните направления съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с ПМС № 125 от 2002 г.

ВАЖНО:

- “**научна област**” (в науката) съответства на “**област на висше образование**” (в университета)
- “**научно направление**” (в науката) съответства на “**професионално направление**” (в университета)

Симетрията в терминологията в сферите ОБРАЗОВАНИЕ и НАУКА*

ОБРАЗОВАНИЕ бакалавърска / магистърска програма	НАУКА докторска програма
ОБЩИ ВЪПРОСИ	ОБЩИ ВЪПРОСИ
Наука за образованието	Наука за науката (Наукознание)
Област на висше образование	Научна област
3. Социални науки	3. Социални науки
Професионално направление	Научно направление
3.5. Обществени комуникации и информационни науки	3.5. Обществени комуникации и информационни науки
Университетска специалност	Научна специалност
Журналистика Връзки с обществеността Книгоиздаване	Медии и комуникации
Учебна дисциплина	Научна дисциплина
Теория на комуникацията Психология на комуникацията Социология на комуникацията Визуална комуникация Международна журналистика История на телевизията Медиен мениджмънт	Теория на комуникацията Психология на комуникацията Социология на комуникацията Визуална комуникация Международна журналистика История на телевизията Медиен мениджмънт

* Съгласно Правилник за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“ (Обн. ДВ, бр. 54, 29.06.2018 г.)

НАУКА

Наукознание

Научна област

3. Социални науки

Научно направление

3.5. Обществени комуникации и информационни науки

Научна специалност

(докторска програма)

Медии и комуникации

Научни дисциплини

Теория на комуникацията

Психология на комуникацията

Социология на комуникацията

Визуална комуникация

Международна журналистика

История на телевизията

Медиен мениджмънт

.....